

از وعده تا عمل | سهم فاز ۱۱ پارس جنوبی در جبران ناترازی گاز

گاز تولیدی از فاز ۱۱ پارس جنوبی در حالی قرار بود بخشی از ناترازی گاز را جبران کند و تولید گاز از این فاز در زمستان سال ۱۴۰۲ به ۱۵ میلیون متر مکعب در روز برسد که به گفته مدیران نفتی دولت قبل، تولید گاز از این فاز در اردیبهشت امسال نیز فقط ۱۰ میلیون مترمکعب در روز بود.

به گزارش **مشعل نیوز**، توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی عمری به درازای توسعه این میدان در سمت ایران دارد. از همان روزهای نخست برنامه‌ریزی برای برداشت گاز از پارس جنوبی، زمانی که هنوز حلقه تحریم‌ها بر گردن صنعت نفت ایران تنگ‌تر نشده بود و شرکت‌های بین‌المللی در ایران پروژه‌های نفتی را اجرا می‌کردند، توسعه فاز ۱۱ بزرگ‌ترین میدان مشترک گازی جهان در دستور کار قرار گرفت.

قرار بود با توسعه این بخش از پارس جنوبی، گاز تولیدی آن به‌عنوان خوراک واحدهای ال‌ان‌جی مورد استفاده قرار گیرد. مذاکراتی انجام

شد، اما با تغییر دولت در ایران و افزایش تحریم‌ها، شرکت‌های بین‌المللی از شرق و غرب، از این پروژه کنار رفتند.

با توجه به آنکه این فاز به‌عنوان پایلوت گام دوم برداشت از پارس جنوبی نیز در نظر گرفته شده بود، تلاش شد فاز ۱۱ دست‌نخورده باقی بماند تا بتوان با شرایط دست‌نخورده میدان، اجرای طرح‌های فشارافزایی را به انجام رساند.

از همین رو با اجرایی شدن برجام و رفت‌وآمد دوباره شرکت‌های نفتی جهان به خیابان طالقانی تهران، موضوع توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی نیز مطرح و قراردادی ۴۰۸ میلیارد دلاری این فاز تیر ۱۳۹۶ با کنسرسیومی متشکل از توتال فرانسه، سی‌ان‌پی‌سی‌آی چین و پتروپارس ایران امضا شد. قراردادی که با خروج آمریکا از برجام سرنوشتی مبهم پیدا کرد و شرکای خارجی نیز آن را ترک کردند.

در دولت دوازدهم اما با خروج طرف‌های خارجی، کار تعطیل نشد و پتروپارس به تنهایی مسئولیت توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی را بر عهده گرفت تا این فاز نیز با هدف افزایش برداشت گاز از میدان مشترک مانند سایر فازها و بدون سکوی فشارافزایی توسعه یابد. در واقع تا پیش از آن تلاش بر این بود که از طریق شرکت‌های خارجی ایران به سکوهای فشارافزایی دست یابد و جلوی افت تولید از این میدان را در سال‌های آینده بگیرد.

در همان دولت تصمیم بر آن شد تا یکی از سکوهای فاز ۱۲ که تولید گاز از آن دیگر اقتصادی نبود به موقعیت ۱۱B منتقل شود تا افزون بر کاهش هزینه ساخت سکو، در زمان نیز صرفه‌جویی اتفاق بیفتد. کار مطالعات کارشناسی این موضوع نیز همان زمان انجام شد و سرانجام دولت سیزدهم در دی ۱۴۰۰ قرارداد جدید را به پتروپارس تنفیذ کرد.

با این حال در شرایطی که سکو آماده بود، خط لوله نیز تنها باید تا اتصال به موقعیت ۱۲C احداث می‌شد، اما نخستین برداشت از فاز ۱۱ پارس جنوبی حدود دو سال زمان برد و سرانجام شهریور سال ۱۴۰۲ تولید از این فاز با برداشت روزانه هفت میلیون متر مکعب در روز آغاز شد.

در همان زمان اعلام شد تا پیش از آغاز زمستان همان سال، تولید گاز از فاز ۱۱ به روزانه ۱۵ میلیون مترمکعب در روز می‌رسد، اما در عمل این وعده هیچ‌گاه محقق نشد. در زمستان ۱۴۰۲ به گفته مدیران وقت وزارت نفت، برداشت از ۱۰ میلیون مترمکعب در روز فراتر نرفت و حتی

این میزان برداشت تا بهار امسال نیز ادامه داشت. در واقع وعده جبران بخشی از ناترازی گاز با تولید ۱۵ میلیون مترمکعب از فاز ۱۱ پارس جنوبی در زمستان ۱۴۰۲ از وعده به عمل نرسید.

اردیبهشت امسال نیز به گفته «محسن خجسته مهر» مدیرعامل سابق شرکت ملی نفت ایران، همچنان روزانه ۱۰ میلیون مترمکعب گاز از فاز ۱۱ تولید می‌شد و در همان زمان وعده داده شد با تکمیل ششمین چاه در این فاز، تولید به ۱۵ میلیون مترمکعب خواهد رسید و خرداد ۱۴۰۳ سرانجام این تولید محقق شد.

با روی کار آمدن دولت چهاردهم و با افزایش سرعت حفاری در فاز ۱۱ پارس جنوبی، حالا و پیش از آغاز زمستان، چاه شماره ۱۲ که همان هفتمین چاه این فاز پارس جنوبی به‌شمار می‌رود، به تولید رسید و با اقدام‌های انجام‌شده روی سایر چاه‌ها، تولید از ۱۵ میلیون مترمکعب به ۱۸ میلیون مترمکعب در روز افزایش یافت و انتظار می‌رود با اسیدکاری چاه هفتم، در روزهای آینده تولید گاز از فاز ۱۱ به روزانه ۲۰ میلیون مترمکعب برسد.

فارغ از مشکلات فنی مانند کمبود دکل حفاری دریایی در کشور که همچنان نیز وجود دارد، تمرکز بر افزایش تولید نفت و گاز در دولت چهاردهم که به‌عنوان برنامه اصلی «محسن پاک‌نژاد» وزیر نفت در جلسه رای اعتماد مطرح شده بود نیز در این افزایش تولید بی‌تاثیر نیست.